

vestnik

"MESSENGER" GLASILO SLOVENSКИH DRUŠTEV V AVSTRALIJI

LETNIK XXII, ŠTEV. 9—10

Registered for posting as a periodical — Category "B"

SEPTEMBER/OCTOBER 1977

Published by:
Slovenian Association, Melbourne
P.O. Box 185 — Eltham, Vic., 3095
Address for Sydney:
Slovenian Association, Sydney
P.O. Box 93, Fairfield, NSW, 2165
Telephone:
Melbourne: 459 8860
Editor:
Marijan Peršič
Set up and printed by:
Polyprint Pty. Ltd.
Price — cena:
30c
Annual subscription — letno:
\$4.00

23. SKUPŠČINA S.D.M.

Vabimo

na

RAZSTAVO

SLOVENSKE

LIKOVNE

UMETNOSTI

v

Eltham-u

22.-23. OKTOBRA 1977

**Novoizvoljeni Odbor
Slovenskega Društva Sydney
za leto 1977/78**

Predsednik: Vinko Ovijač.

Podpredsednik: Tone Bulovec.

Tajnik: Ivan Kobal.

Blagajnik: Karlo Ovijač.

Odborniki: Bulovec Ivanka, Dolmark Karlo, Ferfolja Vergilij, Kocjančič Lojze, Kos Lucijan, Koželj Ivan, Lajovic Saša, Tomažin Marijan.

23. redna skupščina članstva S.D.M. se je letos vršila nekaj mesecev poprej, kot običajno. V nedeljo, 21. avgusta so se v velikem številu pričeli zbirati člani k občnem zboru.

Naj med tem tudi omenim, da bi se ta dan naši lovci — "LOVSKE IN RIBNIŠKE DRUŽINE" morali vrniti domov, iz svojega pohoda, že zjutraj, pa jih s predsednikom na čelu ni bilo do pozne popoldanske ure, tako da so zakasnili občni zbor. Pa saj jim nismo mogli zameriti, ko so nam povedali, da so imeli difekt in še koliko svinj so ustrelili. Človeku so se po eni strani smilili — ampak ne pozabite fantje, tokrat smo pogledali skozi prste!

Da sedaj preidem nazaj na skupščino, ki je pod vodstvom gos. Dr. Mihelčiča potekala z najlepšim redom. Po prebranem zapisniku lanskoletne skupščine je predsednik, gos. Stanko Prosenak, podal svoje poročilo ter zahvalo vsem članom in odbornikom za njihovo uspešno in aktivno delovanje.

Nato so sledila poročila: tajnika, blagajnika, načelnika članstva, balinarske sekcije, novo ustanovljene, a zelo aktivne Lovske in ribiške družine, ženske sekcije, mladinskega odseka, upokojenskega krožka, in kot zadnje poročilo gradbenega odbora.

Pri volitvi za predsednika je letos že tretjkrat zaporedoma doletela čast gos. Stanka Prosenak. Naše iskrene čestitke! Naj poudarim, da si bolj vestnega predsednika res ne bi mogli predstavljati.

Ostala mesta v odboru se niso veliko spremenila. Tajnik je tudi letos gos. Peter Mandelj, prvi podpredsednik — gos. Jože Golenko, drugi podpredsednik — gos. Werner Remšnik, blagajnik in načelnik članstva — gos. Stanko Penca. Čeprav so pozicije ostalih odbornikov ravno tako pomembno, jih ne bom naštevala, ampak vam bom odbornike samo predstavila: gos. Karl Bevc, gos. Alex Kodila, gos. Viktor Lampe, gos. Božo Lončar, ga. Anica Markič, gos. Marijan Peršič (upam da vam ta časnik pokaže kakšno vlo-

go ima gos. Peršič), gos. Simon Špacapan, gos. Branko Zele, gos. Janez Zemljčič in moja malenkost.

Zopet je za nami še eno leto marljivega dela in z uspehi gledamo v bodočnost.

Istega dne so se v spodnjih prostorih doma zbrali člani mladinskega odseka na svoj letni sestanek. Edija Zorzut, ki je bil za predsednika dve leti vse od kar je pričel delovati mladinski klub, je letos nadomestil Andrej Fistrič. Ediju pa, ki je odprl pota mladinski sekciji se za njegovo delo zahvaljujemo. Andreju Fistriču, ob sprejemu te naloge, želimo vsi mnogo uspeha in dobre volje. S pomočjo Kevinu Hervatin kot prvega podpredsednika, Herija Gomizelj kot drugega podpredsednika, Marijo Mandelj kot tajnico, Anico Mandelj kot blagajnika ter Lili Prosen in Rex Gregorič kot odbornika, sem prepričan, bo delo lažje in bo novi odbor deloval še bolj uspešno.

JANA

Ga. Romana Favier-Zorzut je ob priliki svoje razstave v Elthamu 7. avgusta 1977 podarila eno svojih del občini Eltham. Na sliki: Predsednik občine Eltham, Mr. A. B. Horsley, sprejema poklon.

IŠČETE KRAJ, KJER SE BI SPROSTILI IN RAZVEDRILI?

— VSAK VIKEND V ELTHAM!

PRIJETNA OKOLICA, PRISTNA DOMAČA POSTREŽBA.

— ODMEV AVSTRALSKE SLOVENIJE!

OBVESTILO

Ena glavnih skrbi staršev-novonaseljencev je kako ohraniti svojim otrokom zavest narodne omike in materinski jezik. Zdravo domače okolje k temu brezdvomno pomaga, še več pa pravilno učenje v šolah.

Vesela novica je, da se bodo želje in stremljenja narodnostnih skupin v N.S.W. v šolskem letu 1978 uresničila, podobno kot že v državi Viktoriji. Tudi naši slovenski skupnosti je sedaj dana možnost vpeljati slovenščino v osnovne i srednje šole. V bistvu to pomeni, da bodo naši otroci-dijaki namesto kakšnega drugega tujega jezika lahko izbrali kot maturitetni predmet SLOVENŠČINO.

(Nadaljevanje na 5. strani)

KARANTANIJA IN NJENA BITNOST

Ko se je prebudilo novo društvo Karantania v Canberri, so se z njo prebudili tudi nekateri preroki, ki so napovedali, da bo le ta propadla, predno bo prišla do izraza in priznanja. Nekateri ne realistični skrajneži, so se v ta namen zelo potrudili z hotenjem, da bi pred slovensko in avstralsko publiko, nas prikazali, čim bolj rdeče. Dejstvo pa je, da je Karantania preživela in vzdržala razne pritiske in obsodbe, ki so bili brez temeljev resnice. Tisti, ki so s tem jezikovanjem zapravljali svoj čas, so se brez dvoma pokazali, kot krivopreroki.

Dejstvo je, da je Karantania uspela in moralno še nikdar ni bila tako močna, kot sedaj. Kot ustanovni člani smo začeli februarja lani, z zelo majhnim številom. Danes nas je okrog 70 članov in smo pred kratkim izvolili novi odbor, ki se je z navdušenjem lotil dela z novimi perspektivami.

Nameni društva so: Socialna podpora, nepristransko udejstvovanje na kulturnem področju in razumljivo prijateljski odnosi z vsemi slovenskimi društvi v Avstraliji, kot tudi z matično domovino, izrazito na kulturnem polju. Zato si bomo priddževali samo tisto, kar je lepega v Slovenstvu, v veri, da bo nam prineslo spoštovanja vredno ime. Tako, da bomo z dejanji dokazali, da smo Slovenci v resnici visoko kulturni narod. Kar je zelo važno še posebej v tujini. Saj so slovenska kulturna dela tako bogata, da imamo neomejene možnosti delovati samo na tem polju. Za to dejavnost pa je potreben smisel za skupno delo, med sebojno spoštovanje in razumljivo, ljubezen do vsega tistega, kar prinaša plemenite sadove. Kajti v zavesti moramo imeti, da kultura in leposlovnost dejavnost zblizuje ljudi. Dočim jih polemika razdira in omejuje dostojne odnose med rojaki. Sadovi polemike in nerealizma, so največkrat zelo grenki. Še posebej, ko človek spozna, da ni dosegel cilja, temveč je le zapravljaj čas in sposobnost, kar bi z dobro voljo in realističnimi nagibi lahko uporabil v človekoljubne namene. Torej v korist naše slovenske bitnosti. Za ohranitev in kulturni razvoj Slovenstva pa moramo strmeti za tem, da pritegnemo našo mladino. To pa bomo dosegli samo z dostojnimi in posnemanja vrednimi medsebojnimi odnosi.

Na žalost pa dogodki med nami, tega vedno ne dokazujejo. Kajti z razločevanjem po barvah, bodi si posameznike ali pa celotno društvo, ne bomo

naši mladini dokazali nič, kar je posnemanja vredno. Temveč samo to, da smo ne zreli in ne pristopni, da se sprijaznemo z realizmom. Dostojanstven Slovenec bo tolerant in odkritosrčen prijatelj svojemu bližnjemu ne pa sodnik, kajti nihče od nas ni krščansko, če sodimo druge, samo zapopoln. Zato je brezumno, kot tudi ne to, ker so versko ali pa idejno različno usmerjeni. Kajti pisano je: Ne sodite, da ne boste sojeni. Kajti s kakršno sodbo sodite, s tako bodo sodili vas; in s kakršno mero merite, s tako se bo merilo vam. Kaj pa vidiš pazder v očesu brata svojega, bruno v svojem očesu pa ne vidiš? . . . Razumljivo, ta pravila veljajo za slehernega človeka, toda v tem slučaju, predvsem za tiste Slovence, ki razločujejo svoje lastne rojake po barvi in jih z ozirom na barvo sortirajo, med kozle in jagnjeta. Sadovi takšne ozkosrčnosti so: nesmiselna polemika in mržnja če se takšen človek smatra za dobrega Kristjana, je brez dvoma hinavec. Če je človek dobrohotno naklonjen samo do svojih somišljencev, kaj je storil posebnega? Ne delajo li tako tudi pogani? Po delih in po svoji vesti, bo vsakdo prejel plačilo. Osebnost ne verjamem, da versko ali idejno prepričanje v teh načelih, zaobsega najvažnejšo vlogo. Blagor miroljubnim, ker oni se bodo sinovi Božji imenovali. Sicer pa, če smo resnični Kristjani, potem je naša dolžnost, da to dokažemo: Ljubi svojega bližnjega, kot samega sebe. Kar je ena najvažnejših Božjih zapovedi. Dejstvo je, da ljubezen pospešuje življenje, predsodki in sovraštvo pa ga zavirajo in grenijo. Kajti življenje je kratko, zato smatram, da je brezumno zapravljati čas z nerealističnimi dejavnostmi, katerih posledice so le grenkoba. Temveč se vsak po svojih močeh potrudimo za dostojanstveno ravnotežje in mirno sožitje. Le s tem bomo dokazali, da se Slovenci upravičeno prištevamo k visoko kulturnemu narodu.

S prijateljskimi pozdravi!

Ciril Setničar

(Brez dvoma bo večina dobronamernih Slovencev v Avstraliji lahko le soglašala z besedami v pismu g. Setničarja. Nič nas ne bo bolj veselilo in nič ne bo za blagostanje slovenske skupnosti v Avstraliji bolj dobrodošlo kot to, da bodo gornje besede potrjene z dejanji. K naštevanku iz svetega pisma pa naj dodamo še en nauk, ki tudi velja za vse in vsakogar: Če te kdo udari po enem licu, ne vrni udarec, ampak nastavi še drugo lice! Urednik.)

POSTANI ČLAN S.D.M.

Ob letni skupščini S.D.M.

Največje zanimanje pri vsaki letni skupščini zbudi blagajniško poročilo. Saj ni dvoma, da številke najbolj nazorno, čeprav suhoparno prikažejo uspeh društvenega delovanja in možnosti za bodočnost.

Ko gledamo na rezultate podane v finančnem poročilu S.D.M. za 1976/77, vidimo na prvi pogled, da smo lahko zadovoljni z napredkom, ki ga je Upravni odbor s pomočjo pododsekov in članstva dosegel v preteklem letu. Gospodarsko smo se spet dvignili. Naše premoženje je naraslo, naše izkušnje so bogatejše. Naše možnosti za vzdrževanje in zvečanje vrednosti naše lastnine so se povečale z boljšo opremo v zgradbi in kuhinji.

Materijalno smo gotovo na mnogo trdnjših tleh kot kdajkoli popreje. Prav zato pa je prišel čas, da bolj resno pogledamo na druga, v zadnjih letih nekoliko zaostala področja. To so predvsem kulturno in dobrodelno ter prosvetno in športno udejstvovanje. Na teh poljih je ogromno nezorane ledine.

Sedaj ko so temeljne stvari pri gradnji klubskega poslopja dovršene in je potreba le še za izboljšanje in olepšanje so tudi prilike za udejstvovanje na kulturnem in ostalih področjih postale boljše. Članstvo na skupščini je nedvomno izjavilo željo, da novi odbor v tem pogledu postane bolj delaven; novi odbor pa je s svoje strani nakazal, da bo usmeril več sil in sredstev predvsem na kulturno udejstvovanje.

Seveda bo za to treba novih naporov in novih delavcev. Treba bo preusmeriti v mnogočem miselnost o prednostih ter priti do razumevanja, da za uspeh kulturnih prireditev ni merilo prejeta gotovina nego dvig ugleda pri občinstvu ter utrditev zavesti pripadnosti narodnostni skupini in njeni tradiciji. Odbor bo moral spoznati, da so za vsako področje dela potrebne svojske sposobnosti in bo zato moral tudi levji delež dela na kulturnem in ostalih področjih prepustiti osebam, ki so za to najbolj pripravne, voljne in usposobljene. Moral se bo naučiti, ako bo iskreno hotel uspehe, kako delegirati dolžnosti in pravice, kako dovoliti čimveč iniciative in samostojnosti onim, ki bodo voljni ustvarjati na novih področjih udejstvovanja.

Odbor je predvsem služabnik volje vseh članov, ne njih "boss" in se mora vedno podrediti in prilagoditi volji ter željam članstva. Če naš odbor tega ne bo znal storiti, če bo namesto tega, da upošteva želje prav vseh članov a se istočasno ravna po volji večine, postal voditeljska klika, ki bo nezrelo ljubosumna in nezaupljiva do vsakogar, ki bo pokazal kakršnokoli iniciativo potem smo na najboljši poti do stanja, kateremu smo se uspešno izogibali vsa ta leta sem: Društvo bo postalo plen ene, sebične in častihlepne skupine. Izogniti tej nevarnosti, ki je toliko večja, kolikor je stanje, posebno gospo-

Trdno upamo, da do tega ne bo prišlo in, da se bomo tudi letos znali izogniti tej nevarnosti, ki je toliko večja, kolikor je stanje, posebno gospodarsko, solidnejše. Prepričani smo, da se bomo tudi letos zavedali, da je naše društvo last in rezultat dela že skoraj dveh generacij, naporov vseh triindvajsetih let. Današnje trdnosti in moči društvo ne bi imelo brez truda vseh njegovih članov, današnjih pa tudi tistih, ki jih ni več med nami. Prav vsak je doprinesel kamen ali kamenček k izgradnji naše palače in brez zrn, ki smo jih zbirali vsa ta leta ne bi bilo današnje pogače. Zaslugo za dobro pogačo nima samo oni, ki jo je spekel; kajti brez sejalca, brez žanjic, brez mlinarja in še mnogih drugih pogače še zamesiti ne bi mogli! Zavidne številke, ki jih kaže letošnje finančno poročilo so sad vseh številok od samega prvega občnega zbora pred 23 leti pa do danes!

Še vsako leto do sedaj smo se lahko pohvalili. Glejmo, da bo tako tudi po naslednji letni skupščini. Zato pazimo, da se bomo izognili klikarstvu, politikanstvu, častihlepnosti in nezaupljivosti. To ne samo v okviru svojega društva nego tudi napram ostalim slovenskim organizacijam.

Kot do sedaj, bodimo tudi v bodoče vsem za vzgled!

ROJAKI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH,
ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA . . .

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS
PTY. LTD.

209-215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel. 48 6656 — 48 8757

Postreženi boste v domačem jeziku

OBRAČUN ZA 23. LETNO SKUPŠČINO S.D.M.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

CONSOLIDATED BALANCE SHEET

DOHODKI IN IZDATKI V OSMIH MESECIH

30. JUNIJA 1977

Preteklo leto 31/10/76

31/1/77 30/6/77 30/6/77

31/10/76	PREJETO	30/10/77	Gradbeni Fond	Upravljanje Društva	Skupno	OPIS	Upravljanje Društva	Gradbeni Fond	Skupno
\$876	Reklame in naročnina "Vestnik"	\$714				Začetna vrednost celotne lastnine	130,742	3,804	134,546
580	Družabne aktivnosti	2,056				Čisti dohodki	45	16,312	16,357
9,144	Zabave	9,036	105,900	1,385	107,285	Vrednost lastnine ob zaključku	130,787	20,116	158,610
150	Članarina in prispevki	4,716	24,842	2,419	27,261				
—	Delo Mladinske Sekcije	440							
459	Razno	—							
8,639	Ženska sekcija	7,499	130,742	3,804	134,546				
19	Savings Account No. 268-41182	—							
	Prejeti obresti	15							
\$19,867		\$24,476	29,713	—	29,713	V podrobnostih:			
	IZDANO		97,615	—	97,615	Zemljišče (nakupna cena)	29,713	—	29,713
\$456	Družabne aktivnosti	\$968				Glavna zgradba	101,960	4,108	106,068
1,068	Upravljanje	629	7,609	2,604	10,213	Pohištvo in oprema (ob nakupu)	7,609	15,536	23,145
90	Honorar za pregled računov	220	—	—	—	Delo v teku (sedanja cenitev)	—	1,159	1,159
—	Pravni izdatki	—	1,277	—	1,277	Korošceva koča	1,277	1,094	2,371
1,503	Tiskanje "Vestnika"	2,117				Cesta in parkališče	6,712	—	6,712
12,942	Vzdrževanje	3,736	6,712	—	6,712	Zaloga pijač	—	1,320	1,320
—	Obresti na posodilo	282				Balinišča	1,786	—	1,786
1,389	Športno udejstvovanje	212				Razno	3,165	—	3,165
\$17,448	SKUPNI IZDATKI	\$8,164	1,786	—	1,786	Gotovina	—	70	70
\$2,419	ČISTI DOBIČEK	\$16,312	3,140	—	3,140	Posojilo pri ANZ Banking Group Ltd.	(21,435)	(3,171)	(24,606)
			—	1,200	1,200				
Račune je vodil in sestavil:		Račune je pregledal in potrdil:	(17,110)	—	(17,110)				
FLORIAN C. SKRABA,		R. C. KEYSTONE,	130,742	3,804	134,546				
B.Bus.(Acct), A.S.A.(Prov)		Chartered Accountant							

ŽELJE ZA USPEH

Tudi Nestorja slovenskih umetnikov v Avstraliji g. Stanka Ropotca iz Sydneya smo povabili, da se pridruži našim razstavljalcem. Ime g. Ropotca ne slovi samo med slikarskimi krogi na tem kontinentu nego je postalo svetovno znano, saj njegova dela vise celo v Vatikanski galeriji. Na žalost se g. Ropotec ne more odzvati našem vabilu, v glavnem, ker je na potovanju po Evropi. Poslal pa nam je bodrilno pismo z najboljšimi željami za uspeh in z zagotovilom, da se bo pridružil v bodočnosti. Takole piše:

"Vaše pismo in vabilo za učestvovanje na razstavi, ki jo želite prirediti me je zajelo v Parizu, kjer se nahajam

že nekaj časa in bom ostal tu najbrže še celo leto. Hvala.

Na žalost moja udeležba pri tej razstavi je skorajda nemogoča iz enostavne razloga, ker sem odsoten iz Avstralije . . . Mi je res žal — ko se ponudi druga prilika se bom pa prav rad odzval.

Želim, da bo razstava lepo uspela in da bo odziv umetnikov polnoštevilen. Mi je zelo žal, da jim se ne morem pridružiti. Še enkrat: Hvala na povabilu."

Hvala tudi g. Ropotcu za lepe želje. Najdejmo se, da ga bomo drugič videli med nami.

OČETOVSKA PROSLAVA

OČETOVSKA PROSLAVA ZA ČLANE S.D.M. se je oddržala v soboto, 3. septembra. Spored večera se je pričel s kulturnim programom naših najmlajših. Deklice oblečene v narodne noše so za očke odplesale in zapele nekaj pesmi. Sledila je deklamacija, nekaj prizorčkov naših malčkov, nato pa na vse presenečenje še par prizorov naših mamic, ki so nas vse pošteno spravile v smeh. Odra pri nas ni, pa bi ta program odigran na prizorišču imel res še večji vtis na nas. Pa tudi to bo kmalu, saj je oder že v programu. Zasluga za ves trud in učenje malčkov ob takih prireditvah kot so "Večer naših mamic" in sedaj "Očetovska proslava", gre gospej Dragici Gelt. Ne smem pa tudi pozabiti mamic, ki pri organizaciji rade priskočijo na pomoč.

Kuharice, kot so naše mamice, jih ni — s tem pa ne mislim podceniti vas moške, ki ste se na "Materinski Večer" pri kuhni zelo odlično izkazali — ampak postrežba pa ni bila taka. V svojih rdečih mini krilcih in črnih bluzicah, so se mamice spretno vrtele

okoli miz in jih je bilo kar veselje gledati. Da ne bo moški svet sedaj mislil, da tudi od njih zahtevam mini krilca. Oh, saj sem skoraj pozabila, predpasniki se vam odlično obnesejo.

Med tem ko so očetje večerjali, je Slovenski Kvartet Drava v dvorani brezplačno zabaval mamice, ki so čakale svoje može. Da, tudi plesale so med seboj!

Ko so se očetje vrnili iz jedilnice, se je dvorana napolnila in veselje se je nadaljevalo.

Prepričana sem, da tega večera še dolgo ne bomo pozabili.

En teden po očetovski proslavi se je na hribčku vršil redni ples. Posvečen je bil vsem očkom in se je zato imenoval "OČETOVSKI VEČER". Naši najmlajši so tudi tokrat pokazali koliko jim očetje pomenijo ko so zanj odigrali nekaj kulturnih točk. Nato se je ples s kvartetom Drava nadaljeval kot običajno.

O LJUBI, LEPI IN POŠTENI SLOVENSKI JEZIK! S TEBOJ SEM PRVIČ KLICAL SVOJO LJUBEZNIVO MATER IN DOBREGA OČETA: V TEBI ME JE MATI UČILA MOLITI IN SPOZNAVATI VSE STVARI OKROG SEBE: TEBE HOČEM HVALEŽNO SPOŠTOVATI IN TE OHRANITI KOT NAJDRAŽJI SPOMIN NA SVOJE LJUBE STARŠE.

KOT HVALEŽEN SIN SVOJE LJUBE MATERE ŽELIM, NAJ BI BILA SLOVENSKA MOJA POSLEDNJA BESEDA, PRAV KAKOR JE BILA SLOVENSKA MOJA PRVA.

V slučaju prometne nesreče:

se posvetujte z

LAWSON MOTOR BODY REPAIRS

za kvalitetno popravilo Vašega avtomobila

DELAMO ZA RAZNE ZAVAROVALNICE

Vprašajte za: DARKO BUTINAR

ali: MARIO DELTOSO

Popravljamo in barvamo vsa osebna vozila, tovornjake in avtobuse

15 LAWSON CRESCENT, THOMASTOWN, VIC. 3074

TEL. 460 4102

Ure: 8.30 — 6.00

SLOVENSKA LIKOVNA UMETNOST V VIKTORIJI

Pod tem imenom bodo naši rojaki, ki se ukvarjajo s slikarstvom razstavljali svoja dela v naši dvorani v Elthamu na soboto in nedeljo 22.—23. oktobra 1977.

Več kot sto slik bo na ogled in tudi na prodaj in preko deset naših domačih umetnikov se bo predstavilo javnosti s svojimi deli.

Ko je pred par meseci uredniški odbor "Vestnika" prišel na zamisel take razstave ni pričakoval tako lepo število razstavljalcev. Močan odziv pa nam je dal le še novo vzpodbudo in voljo, da pripravimo razstavo na čim bolj dostojni višini ter dodamo tako ugled razstaviteljem pa tudi celi naši etnični skupini v Viktoriji. Saj za maloštevilno narodnostno skupino kot je naša, ničesar ne bo prineslo lepše in bolj poznano ime kot pa delo in uspeh na kulturnem in posebno takem umetniškem polju, ki ne pozna meja, katere ustvarja jezikovna različnost. To polje pa je predvsem likovna in glasbena umetnost.

Naši razstavljalci prihajajo z vseh kotov Slovenije; nekateri so že tudi tukaj rojeni in so celo svoje življenje preživeli izven stare domovine a jih še vedno veže zavest pripadnosti k skupnemu poreklu, pa tudi ljubezen do slikarskega ustvarjanja.

Ko si bomo ogledovali razstavo, bomo naravno ugotovili, da je kakovost del raz-

lična. Toda to ne sme motiti niti nas gledalce, niti razstavljalce. Možnosti, čas, talent in šolanje vsakogar so različni. Ne samo to, tudi okus vsakogar od nas je drugačen. Važno je le to, da cenimo delo, napor in ljubezen, ki so bili vloženi v prav vsako od razstavljenih slik.

Upajmo, da se bodo razstavljalci učili eden od drugega, da si bodo pomagali z nasvetom in skušnjami ter tako dobili še več volje za nadaljnje delo.

Pričakujemo, da si bo naša slovenska publika v Melbournu ogledala to edinstveno razstavo v čimvečjem številu, saj bo tudi imela redko priliko, da si nabavi slike naših domačih umetnikov in naših domačih motivov za okras svojih domov.

Uverjeni smo, da bo ta razstava napravila tak vtis da jo bomo hoteli ponoviti naslednje leto in, da bo postala tradicionalni letni dogodek našega društva, ter vseh Slovencev v Melbournu.

ZDRAVILA PROTI RAKU

Na Kongresu medicincev ANZAAS je Dr. J. Celebath, iz Viktorije podal izjavo, da imamo kemično terapijo že tako dognano, da lahko z zanesljivostjo trdimo, da uspešno zdravimo nekatere vrste raka, kot so: reproduktivni rak, otroške rakaste tumorje ter nekatere izmed vrst leukemije (krvni rak). Taisti zdravnik je še dodal,

POROČILA S.B.Z., VIC.

Prvo tekmovanje nove sezone za leto 1977-78 je bilo v Geelongu 28. avgusta. Rezultati so sledeči:

ŽENSKA ČETVORKA:

1. S.D. Planica
2. S.D.M.
3. S.D. Geelong
4. P.S.K. Jadran

MOSKE EKIPE — ČETVORKA:

1. P.S.K. Jadran
2. S.D. Geelong
3. S.D.M.
4. S.D. Planica

MOŠKI TROJKA:

1. S.D. Planica
2. S.D. Geelong
3. P.S.K. Jadran
4. S.D.M.

Naslednje zvezno tekmovanje se je vršilo v nedeljo 25. septembra 1977 na našem hriščku S.D.M.

"VESTNIK"
JE NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI.

Lastnik je
Slovensko Društvo Melbourne

Uredniško-upravni odbor:
Jana Gajšek, Darko Hribernik, Karel Kodrič, Danica Petrič, Werner Remšnik

Rokopisov ne vračamo

Letno predplačilo \$4.00
Cena številki 30c

Vsi bogovi so bili nesmrtni.

—S. J. LEC

STE PORAVNALI
ČLANARINO?

"VESTNIK",
Glasilo Slovenskih Društev Avstralije,
prireja v okrilju

Slovenskega Društva Melbourne

razstavo slikarskih del
članov slovenske skupnosti v Viktoriji
pod naslovom

SLOVENSKA LIKOVNA UMETNOST v Viktoriji

v dvorani Slovenskega Kulturno-Razvedrilnega
Središča, Ingrams Road, Research-Eltham.

RAZSTAVLJAJO:

Janez Albrecht, Romana Favier-Zorzut,
Dragica Gelt, M. Kamiem-Pozvek, Jožef Koder,
Erika Martinis, Jane Nemec, Relja Plavšak,
John Poljanšek, Lilijana Tomažič.

PREKO 150 RAZSTAVLJENIH DEL BO BREZPLAČNO NA OGLED:

v soboto, 22. oktobra 1977, od 4 h. — 8 h. popoldne
v nedeljo, 23. oktobra 1977, od 12 h. — 6 h. zvečer.

Vsi vabljeni! — Pripeljite prijatelje in znance!

Večina razstavljenih slik bo na prodaj.

SLOVENŠČINA V ŠOLE NEW SOUTH WALES

Slovinci v Sydneyu so prišli z akcijo, da se Slovenščina uvede kot redni predmet v srednjih šolah. V ta namen so ustanovili poseben šolski odbor, katerega predsednik je g. Tomaž Možina, predavatelj gospodarskih ved na Univerzi v Sydneyu.

G. Možina, ki je doštudiral v Ljubljani in potem živel nekaj let med Slovenci v Torontu in Clevelandu, predno je pred desetimi leti prispel v Avstralijo. V svojem razgovoru z g. Jožetom Čuješom je na slovenski radijski uri v Sydneyu takole podal svoje misli o uvedbi Slovenščine v javne srednje šole:

VPRAŠANJE: Da je večina rojakov slovensko zavedna, o tem imamo dovolj vsakdanjih dokazov in upamo, da bo to potrdilo tudi zanimanje za pouk slovenščine. Ali bi lahko povedali kako naj bi prišlo do uvedbe pouka slovenščine v tukajšnje srednje šole?

MOŽINA: Kot je nekaterim izmed vas že znano je Minister za šolstvo za N.S.W., g. Eric Bedford pred nedavnim objavil vrsto jezikov novonaseljencev, ki jih bodo začeli poučevati z novim šolskim letom. Slovenščine med temi jeziki še ni bilo.

VPRAŠANJE: Če se prav spomnim je minister istočasno izjavil, da bo dana enaka možnost tudi drugim jezikom, če bodo starši in otroci to želeli?

MOŽINA: No, in ravno zaradi te dodatne izjave ministra smo ustanovili Slovenski šolski Odbor, ki bo s sodelovanjem staršev in otrok vložil prošnjo na "Education Department", da med poučevanje tujih jezikov vključi z novim šolskim letom tudi SLOVENŠČINO.

VPRAŠANJE: To se vse lepo sliši. Toda odkod učni načrt, odkod knjige in predvsem odkod učitelji?

MOŽINA: Na kratko: učni načrt in knjige bodo isti kot so že v uporabi v Viktoriji. Naj omenim ob tej priliki, da poučujejo slovenščino v Mel-

bournu že več časa; redno ga obiskuje 120 slovenskih srednješolcev. Kar zadeva učitelje jih imamo med Slovenci v Sydneyu dovolj. Nekateri med njimi so dobili svoje diplome v Sloveniji, mnogi mlajši pa so končali učiteljske v Avstraliji.

VPRAŠANJE: Kakšen pomen naj bi pravzaprav imelo učenje slovenščine za naše srednješolce?

MOŽINA: Prvo in najbolj važno je, da se slovenska mladina izpopolni v znanju materinščine, kar bo brezdvomno dvignilo njen ponos in jo s tem napravilo boljše člane tako slovenske kot tudi avstralske skupnosti. Drugo pa bo slovenščina ocenjena kot šolski predmet in bo del maturitetnega spričevala, oziroma po angleško "Higher School Certificate".

VPRAŠANJE: Če vas prav razumem se našim otrokom v bodoče ne bo treba učiti francoščine ali nemščine?

MOŽINA: Seveda ne, če bodo namesto teh jezikov izbrali slovenščino.

VPRAŠANJE: Pred koncem najinega razgovora, g. Možina, bi vas rad vprašal samo še eno vprašanje, ker upam, da se bova še večkrat sešla na radiju in pogovarjala o delu Slovenskega šolskega Odbora. Za danes bi rad vedel kaj mislite kakšen bo odziv Slovencev v zvezi z dejavnostjo vašega Odbora?

MOŽINA: Mogoče bo zadostovalo če vam povem, da je Slovenski šolski Odbor sestavljen iz predstavnikov vseh naših društev, verskega središča, že obstoječih slovenskih dopolnilnih šol, kakor tudi nekaterih posameznikov, ki se že vrsto let trudijo za ohranitev in izboljšanje slovenskega življa na avstralskih tleh.

NAPOVEDOVALEC: Ta odgovor bo gotovo zadostoval. Če smo se ob slovenskih šolah združili vsi Slovenci, ni razloga, da ne bi uspeli. Lepa hvala za vaš razgovor in kmalu zopet nasvidenje.

(Nadaljevanje iz 2. strani)

SLOVENSKI ŠOLSKI ODBOR ZA N.S.W.

Za ta namen smo se v ponedeljek, 8. avgusta t.l. zbrali rojaki v prostorih slovenske dopolnilne šole v Merrylandsu in ustanovili SLOVENSKI ŠOLSKI ODBOR ZA N.S.W., katerega namen je:

- zbirati imena naših učencev in srednješolcev,
- posredovati pri ministrstvu za šolstvo v N.S.W.,
- pripraviti učne pripomočke in ostala sredstva, ter
- povezovati delo med posameznimi šolami.

Odbor sestavljajo:

- g. Tomaž MOŽINA, predsednik;
- g. Alfred BREŽNIK, tajnik;
- g. Virgilij FERFOLJA, blagajnik;
- gdč. Majda MAURIČ, "liaison officer";
- g. Vinko OVIJAČ, predstavnik Slovenskega Društva Sydney;
- gospa Marija VERKO, predstavnica "Triglav Community Centre";
- p. Valerijan JENKO, predstavnik Slovenskega Verskega Središča, Merrylands;
- s. Mirjam HORVAT, predstavnica slovenske dopolnilne šole, Merrylands;
- gospa Mariza LIČAN, predstavnica slovenske dopolnilne šole "Triglav".

Vas starše ob tej priliki vljudno pozivamo, da čim preje prijavite svoje otroke k učenju slovenščine!

Za prijavnice in ostala navodila se prosimo obrnite na Slovensko Versko Središče v Merrylandsu, na Triglav Community Centre, na Slovensko Društvo Sydney,

ali pa naravnost na:

Tajništvo,
Slovenski šolski Odbor za N.S.W.,
P.O. Box 188,
Coogee, N.S.W., 2034

Predsednik: T. MOŽINA
Tajnik: F. BREŽNIK

Drobtinice iz Sydneya

● 18. septembra je praznoval 21. rojstni dan, mladi blagajnik Slovenskega društva Sydney, Karlo Ovičaj, ki se je v preteklem letu izkazal za marljivega in vestnega delavca za našo slovensko skupnost. Ob priliki njegove "polnoletnosti" naj se mu na tem mestu zahvalim za vso požrtvovalnost in trud pri delu uza Društvo, ter mu zaželim veliko uspeha pri študiju, kakor tudi v osebnem življenju. Srečno, Karlo!

● 3. septembra pa je praznovala 20. rojstni dan njegova zaročenka, Milena Bulovec. Mladi par napoveduje skorajšnjo poroko, pa jima ob tej priliki zaželimo ne samo sreče za rojstni dan, pač pa tudi vso srečo na novi življenski poti. Upajmo, da bosta tudi kot mlad zakonski par rada priskočila na pomoč pri društvenemu delu!

● 4. septembra, na očetovski dan je mladinski ansambel "Mavrica" praznoval svoj 4. rojstni dan. Na torti so upihnili štiri svečke, ki zanje pomenijo štiri leta skupnega nastopanja, štiri leta trdega dela, pa tudi štiri leta v katerih so nanizali nekaj lepih uspehov, ter poželi lepa priznanja. Upamo, dragi Martin, da boš svoje fante uspešno vodil še naprej, da boste vedno tako složni in "fletni". Če bi vas ne bilo bi nam v Sydneyu nekaj močno manjkalo, zato le pazi, da se ne razidete!

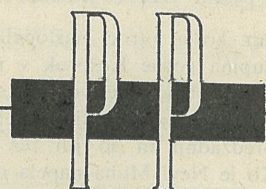
V imenu odbora SDS vam k 4. obletnici iskreno čestitamo, ter upamo, da bomo uspešno sodelovali tudi v bodoče!

● 10. septembra sta se poročili sestri Kristina in Avica Aster-Štater. Čeravno sta poročili ena Avstralca in druga Holandca je bila poroka tipično slovenska. Obema mladima Slovenkama, ki sta rojeni v Sydneyu, a odlično govorita in pišeta slovensko želimo na novi življenski poti obilo sreče in medsebojnega razumevanja, ter ljubezni. Upamo, da bosta izpolnili dano obljubo očetu, ter naučili svoje može slovensko, ter ju tudi pripeljali v naš dom v Hosley Park.

Na 3. mladinskem koncertu v Canberri, je med pevci solisti ponovo zmagala naša mlada Sydneyska pevka Irena Kužnik. Seveda smo Sydneyski Slovenci navijali zate, a ne vem če so ti naše fige, ki smo jih tiščali zate kaj pripomogle k uspehu . . . Čestitamo!

● V bolnišnici se v teh dneh nahaja naša odbornica gospa Olga Lah, ki je zaradi zvišanega krvnega pritiska odšla predčasno "kupit bratca" za malo Karmen. Upamo, draga Olga, da bo navkljub težki nosečnosti porod srečno potekal in da bomo kmalu prišli na obisk k srečni mamici in zdravemu dojenčku. In če bo Marko, bomo še toliko bolj zadovoljni!!!

● V prvih dneh septembra je praznoval 34. rojstni dan gospod Anton Kustec. Odbor SDS se mu na tem mestu, ob priliki njegovega osebnega praznika iskreno zahvaljuje za nesebično pomoč, kakor tudi njegovi ženi Ivici, ter mu želi še veliko srečnih let!

TISKARNA
POLYPRINT
PTY. LTD.
7a RAILWAY PLACE,
RICHMOND, VIC. 3121
TEL. 42-7417

se priporoča Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela.

Spoštovana učiteljica,

Lepo je slišati slovensko besedo po radiu v Avstraliji, še lepše pa če je beseda iz ust Avstralke slovenskih staršev, kakor je Vaša.

Naj se Vam najprej zahvalim v imenu vseh starejših Slovencev, ki so brez izjeme šli skozi suhe čase prvih let v Avstraliji.

Kdo bi bil tedaj mislil, da bo slovenska beseda zdržala pod ledino poplavojoče angleščine, in prodrila v nekaj letih v novo pomlad pod drugim podnebjem, v novi, spremenjeni dobi, ko je postalo pasno, da smo vsi narodi enakopravni na tem majhnem planetu — odkar vidimo, kako odvisen je narod od naroda. Naš materin jezik, ki smo ga prinesli s seboj še v povojih deželnih narečij, tu pa tam še onesnaženega od italijansčine ali nemščine, je spet zaživel, najprej v revnih mesečnikih, preprostih igrar na odru, in zdaj, kakor da se je nenadoma odprl cvet, po valovih radia!

Kdor vidi vrednost kulture, ki jo vsak narod posebej goji, in idealizma, ki edini pohodi vse predsodke, vso ozkosrčnost in ošabnost velikih narodov, tako da tudi

majhni narodi kot je naš lahko izberejo iz svojega vrta najlepši cvet svojih posebnosti in ga predložijo za oceno mednarodni razstavi človeške sposobnosti, ta lahko tudi oceni korak ki ga naredimo ko pripravimo prvo slovensko radijsko oddajo v Avstraliji. Še bolj pa se prepričamo da smo v novi dobi Avstralske zgodovine ko dobimo možnost vpeljati slovenski jezik v Avstralske šole!

Vam, ki ste med prvimi izmed nove generacije avstralskih Slovencev stopila na oder novega časa gre podpora nas vseh, ki nam morda moči že pešajo, duh pa zaživi v novi mladosti.

Upam da nisem edini optimist izpod dima Sydneyskih izpušnih cevi, ki si pričakuje še mnogo let lepe bodočnosti za človeštvo, v času ko bo vsak narod nosil s seboj okoli sveta najlepše bisere svoje kulture, podvržen, seveda, novemu redu mednarodne povezanosti in v skladu z vele-nartom Onega, Kateremu vsi narodi lahko zaupajo.

Lepo Vas pozdravljam.

IVAN KOBAL

NOVICE IZ SYDNEYA

SKRITI TALENTI

V Sydneyu premoremo kar nekaj literarnih talentov. V eni lanski številki Vestnika smo vam predstavili pisatelja Ivana Kobala, danes pa naj vam predstavimo pesnika, gos. Stanka Aster Stater. Nekaj njegovih pesmi smo že slišali preko radia 2EA. Povečini piše sonete; domoljubne, ljubezenske, prigodne, kakor mu pač narekuje srce. Pesmi so globoko doživete, nekatere celo preveč osebne, da se ti zdi, kot da bereš dnevnik v verzih.

Njegova najdaljša pesnitev z naslovom "Moj Trst in moj dom" še ni dokončana, a bo prava "jara kača" spominov in doživetij iz preteklosti. Upajmo, da bo gospod Aster Stater kdaj izdal pesniško zbirko, ter obogatil naše knjižne police!

Danes objavljamo dve njegovi pesmi: sonet Slovenski mili glaski", ki ga je posvetil napovedovalcem slovenskih radiskih oddaj na radiu 2EA, ter sonet z naslovom "Moj oče".

TRI OTROKOVE ŽELJE

*Moj oče ima na roki žulje tri.
Moje srce si treh čudes želi;
da bi prvi žulj postal cekin,
da bi vrt kupil zanj,
da moj oče vsak večer
hodil bi počivat vanj.
Da bi drugi žulj postal cvetlica,
da bi v vrtu nam cvetala,
da začudil bi se oče,
kadar bi se vrnil z dela.
Da bi TRETJI žul postal nasmeh
da bi ga očetu dal.
Rad bi videl vsaj enkrat,
da bi oče se smejal.*

MOJ OČE

*Zaspal si mirno v Bogu, dragi oče;
kot živel si, tako si nam umrl.
Srce veselo, vedno upajoče,
življenja boj, nikdar te ni potrl.
Trpel si mnogo, ljubil vedno zvesto,
začenjal s križem vsako svoje delo;
življenja pelin si okušal često;
dvanajst otrok te ljubih je objelo.
Boga in dom si vedno srčno ljubil
za narod se boril, iskal pravice
svobode upa, nikdar nisi zgubil.
Le sladko spi, moj ata, do budnice,
ko božji glas te slednjič bo prebudil
ON, vir miru, življenja in resnice ...*

P R A Z N I K O Č E T O V

Kak mesec prej smo se pripravljali na očetovski praznik, kajti kako bi bilo počastiti v našem slovenskem domu samo matere za njihov praznik, na očete pa kar pozabiti. Otroci so se kot običajno marljivo učili recitacije, vadili instrumente, ter se učili plesati. 4. septembra so v zlikanih narodnih nošah, kar se da svečano prikoralali na oder da pokažejo kaj znajo. Proslavo je začel predsednik SDS, g. Vinko Ovičaj s kratkim nagovorom, ter vabilom očetom, da so vabljeni na brezplačno pivo, kakor so tudi nagelječ dobili brezplačno, da je vsakdo že od daleč videl kdo je očka in kdo je sam, oz brez otrok.

Zvrstilo se je nekaj ljubkih recitacij, prav vsi, Boris Kobal, Polonca in Tomaž Borec s svojim očkom Darkom, Brigita Bulovec in Ivanka; vsi so se odrezali. Nastopil pa je tudi starejši očka sam, pesnik Stanko Aster Staret, ki ga v današnji številki Vestnika predstavljamo in ki se je v kratkem nagovoru spomnil vseh pokojnih očetov, ter jim tudi prebral svojo pesem.

Med glasbeniki, ki so pokazali kako znajo igrati na svoje instrumente, pa so nastopili vsi trije Nurzdorferjevi otroci, ki so prav ljubko v triju, duetu in solo zaigrali na violine nekaj pesmi. Duet Nevi in Boris Muha nas je razveselil s harmoniko, in kitaro, zmagovalka letošnjega mladinskega koncerta Irena Kuznik pa je ob spremljavi Martinove harmonike zapela pesem Ljubljanski zvon, sama brez spremljave pa še pesem "Siroti". Njeni sestrici pa sta v duetu zapeli pesem Očkov praznik.

Med tem, ko so otroci nastopali, je folklorna skupina gospe Košorok v narodnih nošah sklenila lep venec okrog odra, da je bil pogled nanje res ljubeč. Nastopili so kot predzadnji in so jih res že pete srebele. Ko je Nevi Muha napela meh svoje harmonike so poskakali s stolov in se razvrstili v kolo, da je bilo res veselje pogledati to otroško rajanje. Koliko truda in dobre volje je bilo s strani gospe Košorok vložena v to otroško rajanje, pa koliko požrtvovanosti s strani staršev, da so otroke nedeljo za nedeljo vozili na vaje. Kaj naj vam rečemo, kot veliki hvala za požrtvovalnost in trenutek užitka, ki smo ga bili deležni, ko smo videli vaš ples, vaše veselo kolo mladosti, prijateljstva in kak lep pridevnik naj bi človek še izbral, da bi dovolj povdaril pomenbnost in veli-

čnost te skupinice otrok, ki stori za našo kulturno skupnost več kot samo — da jih vidimo plesati 5 minut. Da, storijo več! Pričarajo nam preteklost, ko naši ljudje niso poznali ne beat glasbe in ne rokenrola, pač pa so se lepo prijeli za roke in skupno zaplesali. Kje je že to, boste rekli, da in res, kje je že vse to, a če bi skupinice kot je le ta ki jo vodi gospa Košorok ne držale tradicije naših ljudskih plesov, bi se pozabilo marsikaj. A tradicijo je treba negovati kot je treba negovati našo materino besedo. Upam, da bodo plesalci vztrajali in, da se jim bodo pridružili še novi in da jih bomo še često videvali na naših proslavah.

Med programom je gdč. Irena Kužnik po krajšem nagovoru vodje programa Danice Petrič izročila šopek cvetja predsedniku društva g. Vinku Ovičaj, kot očetu štirih otrok in kot enemu najmarljivejših delavcev na našem slovenskem hribu. Naš "Ata" je malo presenečen prišel na

oder, z njega pa odhajal vesel, ne zaradi skromnega šopka, pač pa predvsem zato, da smo se ga spomnili. In prav je da smo se ga!

Kot zadnji pa je nastopil "očka Jaka", ki je prišel na oder, če verjamete ali ne, na treh nogah. Čudo božje, pa kako se je revež držal resno. Glasba je igrala, očka Jaka pa je plesal, da s tremi nogami je plesal in poskakoval, da so tudi vsi radovedni gledalci poskakali s stolov, ter ga v velikem loku obkročili ter se mu res iz srca nasmejali in tudi hvaležno zaploskali. Tako smo z veselim skečem, zaključili program. Očka Jaka je odlično naštudiral, presenečenje za očete — vesela gospa Stariha, ki se tudi v privatnem življenju rada šali in smeje. Otroci so jo tako navdušeno ogledovali in se dolgo spraševali kam je šel mož s tremi nogami. Pa tudi odrasli zlepa, ne bomo pozabili njene šaljive točke Naj se gospe Stariha na tem mestu zahvalim za trenutke smeha in dobre volje.

In ko smo že tako veselo končali program, kje si Martin s svojimi fanti, zaigraj veselo, da očetje tudi zaplešejo in se posele. Da, in treba jih je bilo malce "zmigati" saj so sedeli v dvorani kot sardine zloženi. Zmanjkalo je namreč stolov in miz, dvorana je po dolgem času zaradi tako velikega obiska bila premajhna, pa saj smo rekli: DOBRODOŠLI in bili ste nam dobrodošli, ter upamo, da ste bili zadovoljni s programom, pa tudi s postrežbo, saj smo se potrudili kar se je le najbolj dalo, da vam iz srca ustrezemo! Pri taki "masi" ljudi pa, če smo zagrešili kako napako, prosimo oprostite nam!

In kaj naj rečem na koncu. Hvala za vaš obisk v upanju da vam je bilo lepo v Horsley Parku, ter da boste še radi prišli, saj je dom vaš in praznik je lepši, če se ga proslavlja v domači družbi. Najlepši dokaz za to je očetovski dan: Za pozornost poslušanje programa se vam zahvaljuje:

Danica Petrič z otroci in mladino.

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

S.D. "Planica", Springvale, poroča

NA KRATKO

Dne 18. julija so se zbrali člani našega društva in izvolili novi odbor. Letošnje volitve so dokazale, da je že društvo staro pet let. Po številki razumemo, da je to še mladost, če pa pogledamo kot društvo tako, je pa zelo mnogo sprememb — lepo urejenega.

To pa gre zasluga odboru, ki so gospodarili in vodili Planico v preteklih letih. Ne moremo še mnogo povedati o novem odboru, saj še dva meseca ni star. Gotovo pa je, da so tu pridne roke članstva, brez katerih bi sami odbori toliko ne zmogli. Če kdo pogleda v arhiv zapisnikov, bi rekel: "Saj je tako majhen odbor!" — pa vendar zmožen velikega dela.

Letošnji odbor se je kar za lepo število članov povečal. Pri tem se vidi, da je leto za letom večje zanimanje in veselje v našem društvu. To pa lahko dokažem s številom odbor-

nikov, kateri ne predstavljajo samo številko, ampak izvršujejo dejanja.

ODBORNIKI S.D. PLANICE:

Matija Cimerman, predsednik;
Lojze Kovačič, pod-predsednik;
Štefan Srnc, tajnik;
Miro Franetič, blagajnik;
Pavel Sedmak, športni referent;
Darko Erzetič;
Janez Rotar, gospodar;
Lucija Srnc, kulturni referent;
Adam Klančič, kulturni referent;
Alojz Jerič;
Frank Rozman;
Jože Varglien;
Albin Gec;
Frank Šabec;
Jože Bergoč;
Stane Lešnjak;
Frank Kozel;
Mario Gomizel, mlad. predstavnik;
Milan Ostrouška.

Pismo s "Planice"

Vsa leta, odkar obstoja S.D. Planica, smo njeni redni obiskovalci. Seveda smo tudi člani. Žal je lahko ti-stemu, kateri stoji samo ob strani.

Veseli smo, da lahko tudi kaj primoremo k razvoju Planice. Saj je tako veselo in domače vzdušje, posebno, kadar se zabavamo na kakšnem pikniku ali kakšni proslavi, kate-re se vrstijo redno po dve ali tri na leto.

Tako je bila zadnja očetovska proslava nekaj drugačnega, — popolnejšega. Krasno je gledati naše malčke na odru, kako se z veseljem obračajo in s ponosom pokažejo svoje delo v zahvalo staršem.

Prav z zanimanjem sem sledila dva najmlajša dečka, kako sta potihno deklamirala — ponavljala, kar sta po tihem slišala svojo učiteljico. Spomnila sem se generalke, da sta bolj korajžno, glasno govorila, ker je seveda tudi šepetalka bila glasnejša. — Vse lahko narediš z malčki!

Ne mislim nikogar kritizirati, samo občudujem učiteljico, kakšno potrpljenje ima. — Pravi, da je pa tudi vredno!

Ne samo otroke na oder; spravila je tudi gospa Lucija Srnc nas odra-sle in nas okorajžila, da smo se pokazale na odru.

"FATHER OF THE YEAR" NA PLANICI

Vsako drugo nedeljo v septembru praznujemo na Planici očetovski dan. Naši malčki, — slovenska šola se vedno pokaže na odru in tako pristrčno pozdravi svoje očete ali matere ter izreče obljubo in čestitke staršem. Kako lepo!

To leto so se pa še naše žene okorajžile in naredile presenečenje z burko v dveh dejanjih: "Oh, pa ta Polona!" Čestitke vam, žene in dekleta!

Mladinci S.D. Planice so na dan izvolili svojega starešina: "FATHER OF THE YEAR". Prejšnjemu odbo-

ru (namreč tisti dan so imeli mladinci svoje letne volitve) in vsem ostalim, se pristrčno zahvaljujem za častno ime, kakor tudi za prekrasno darilo. Kot "Father of the year" izjavljam, da se bom potrudil, da bom res vreden nositi ime za leto dni!

Mnogo smeha in zabave smo imele pri vajah samih. Uprizorile in prikazale smo prvič igro smešnico v dveh dejanjih "Oh, pa ta Polona!" Kakor se je opazilo je tudi ljudstvo uživalo, katerega pa ni bilo malo.

Pravijo, da smo led prebile. Res je! — Saj ni tako hudo! Prav dobri občutki, kadar dobite zaslužen po-hvalo. Zatrdile smo, da se nismo okorajžile samo za eno igro. Želimo in vabimo tudi ostale, da se nam pridružijo. G. Srnc nam je obljubila, da nam bo pomagala, ali, da vsega pa ne zmore; torej, rabimo še osebe, ki bi z veseljem stopile na oder. Zagotovim vam, da to je veselje in pritr-dili mi boste, ko boste enkrat na odru.

Ob koncu bi se rada v imenu vseh igralk in upam, da tudi vseh ostalih, zahvalila G. Srnc za njeno požrtvo-valnost.

Vsi lepo pozdravljeni!

Agica Frančič iz Glenroya

Mladina Planice, ponosni smo na vas in vaše delo. V upanju, da bomo še v naprej skupno in v razumevanju delali, prav lepo pozdravljam novi odbor in mnogo sreče in veselje na Planici vam želi Father of the year,

Štefan Srnc

BALINARJI

Pridni in športa željni so balinarji, kateri ne zaostajajo za drugimi. Oni pridno trenirajo, nato se meddruštveno borijo za "Pokale". Omarica za nagrade, katera visi v naši tzv. gostilni je že nabito polna. — Najboljša tolažilna beseda je seveda bila že večkrat izrečena: "Ni važno zmagati, važno je sodelovati!" Tako je! Saj nagrada je samo ENA. Sodelovanje je pa prijetno prijateljsko in kratkočasno.

ODBOJKA

Kakor mladina, tako odrasli radi odbijajo žogo. Večkrat so se že pomerili med seboj, — seveda, to je le za kratek čas.

Nova mreža že tudi čaka pridnih rok, da bo postavljena, nakar bo prijetnejše odbijanje, da ne bo treba žoge loviti po strehah.

BILIARD

Najmirnejša in najpripravnejša igra za nas starejše se mi zdi, da je biliard. Saj pri tem lahko mirno piješ, kadiš in seveda zabavljaš, kar pa je pri igrah z žogo to nemogoče, dokler igra ni končana.

Torej tudi pri biliardnih mizah na Planici igralcev ne manjka.

Še ženske se včasih razjezijo in podijo žogice na svoja mesta, — to pa seveda, kadar igralci nimajo napovedane kompeticije.

IGRALSKA SKUPINA

V zadnjem času se je osnovala tudi igralska skupina, katera nam je za očetovski dan prikazala prvo igro na odru. In to, odrezale so še ženske, kar dobro za prvič. Upamo, da to ni bilo samo enkrat in da se bo skupina povečala. Z željo, da bi se še večkrat takole nasmejali, vam želimo mnogo uspeha!

Prepričani smo, da bo postala skupina zelo zaposljena; saj že vsi vemo, kar se na Planici rodi, se dobro ukorenini in hitro raste.

Poročevalec

HIŠA ZA NAJEM!

S. D. Planica oddaja hišo v najem. Družina, ki išče štiri-sobno stanovanje, naj telefonira na tel. št. 772 6774. Dobila bo vse podrobne informacije. Hiša stoji na zemljišču S. D. Planice.

ŽENSKA SEKCIJA

Veliko vlogo v S.D. Planica igra ženska sekcija, katera ima tudi svoj zelo močan pododbor. Ustanovile so si matere žensko sekcijo že kar v drugi polovici prvega leta obstoja društva.

Ugotovile so, da jim je potreben tzv. "Materinski pododbor", saj so si tudi ustanovili slovensko nedeljsko šolo, katera že deluje 4. leto. Otrokom nudijo čaj in pecivo; za naše pridne delavce posebej in goste Planice pa pripravijo vedno okusne in polne krožnike. — Mnogokrat se sliši izjava: "Kaj bi le mi sami, če nebi naše desne roke — ženske sekcije — katera nam drži tri ogle pri društvu?"

MLADINA

Razumljivo je in tudi vsem znano, da imamo na Planici veliko število mladine, in to lepo, brihtno in marljivo mladino, na katero smo zelo ponosni. Vsekakor imajo tudi oni svoj pododbor in zelo, zelo marljivo delajo. V preteklih dveh letih obstoja so si organizirali že številne "marathone", mladinske plese in športna — meddruštvena tekmovanja in kosali se, še s samimi odraslimi člani. Ne moremo skriti, da je naša mladina tudi na kulturnem polju zelo marljiva. Imajo svojo folklorno skupino, katera se je pokazala že na različnih appealih, drugih šolah, pa tudi na odru se radi obrnejo.

Naši mladini pač moramo čestitati, saj se zna pravilno obrniti na zemlji, tako v nabesih kot angelčki s Sv. Miklavžem, parkeljni pa tudi imajo svojo nalogo, da pazijo, kam kdo spada.

Z velikim veseljem pa se oblečejo v maškare. — Kaj pa ne, saj to je stara slovenska navada. Radi tudi pričakajo "Easter Bunny", kateri jim seveda deli pisane pirhe. Zamisel mladine je bila tudi, da smo se odpravili na snežene gore Mt. Buller, kjer smo se dobro napenali in nasankali.

Kakor vemo, mladina vedno kaj išče in išče ter izvede vedno kaj novega. Tako je prvič za letošnji Očetovski dan izbrala "Father of the year" na Planici.

Člani Planice so zares na vseh področjih zelo delavni. — Saj ni čudno! Slovenci smo! Mi pa poznamo pregovor: "Vsako delo je častno!" — in tega se držimo.

POSTANITE ČLAN

"PLANICE"

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

**62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 311 8343**

Lastnika: Jaka in Jim Korošec

Svoji k svojim!

Pri 85-letih, a življenje teče naprej . . .

Maja meseca je praznoval 85-letnico, a vendar je še vedno politično zelo aktiven Pišem o Titu.

Skoraj bi rekel izreden primer.

Ko so ga reporterji gledali na moskovskem letališču, pred nedavnim, in ga primerjali h gostitelju Leonidu Brežnjevju, mlajšemu 15 let, so v voditelju stare domovine videli impozantno osebnost, v duhu še vedno mladega voditelja Jugoslavije.

V rosnih letih, kakor v poznih letih razlika 15 let mnogo pomeni.

Voditelj naše stare domovine je še vedno "mlad", z razliko od sedemdesetletnega L. Brežnjeva, voditelja SZ.

Res je, da so se zdravniki pred kakim letom že spogledovali ob njegovem primeru: kritičen primer hrbtenice, ledvic, poleg tega pa je še prestal srčen napad.

Vendar življenje gre naprej . . .

Tito v Pekingu

Pred nedavnim se je v Pekingu mudil Maršal Jugoslavije J. B. Tito. Tjakaj je prispel kot gost na svoji turneji v SZ ter druge dežele, zatem pa še na Kitajskem.

Brez dvoma je bil ta obisk državniškega značaja, čeprav o tem tisk ni poročal.

Dejstvo pa je, da je Maršal Tito bil prvi tujec, ki je kot gost lahko videl preminulega voditelja Mao Tse-tunga v maosuleumu.

K. K.

LONDON — Prezident Idi Amin je pred časom uprizoril sodno farso, ki je zahtevala 12 življenj. Pri stvari se zagotovo gre za dogajanja za "za časa njegovega začasnega izginotja". Mož je krut! Tokrat bo gledal kri svojih ožjih sodelavcev — ki da so se z orožjem v rokah pregrešili, z orožjem, katero bo njim samim upihnilo luč življenja.

PEKING — V lepih diplomatskih besedah je bilo tu povedano ob priliki obiska ameriškega sekretarja mr. Vance-a, da ZDA teže za popolnoma normalne odnose z kontinentalno Kitajsko, vendar ne na škodo republike na Taiwanu (Formoza).

THE HAGUE — Pred časom smo poročali o tragediji v Hagu — o ugrabitvah talcev za politične namene tamkajšnje etnične skupine Maluccancev. Tokrat lahko povemo, da bo sodišče v Hagu sodilo sedmim članom te skupine zaradi ugrabitev ter pridržanje talcev v dveh takratnih dramah. Talci so bili nedolžni otroci. Skoraj vsi talci so bili z ukrepom vladne intervencije rešeni. Vojni desant padalcev, ki so ne samo rešili talce, marveč tudi zajeli ugrabitelje.

Ob robu Amerika

Nismo si predstavljali, da je Amerika kdajkoli imela kralja, vendar je res . . . Amerika je imela kralja "rock 'n' rolla" E. A. Presley-a. Pravzaprav naj bo ta vest nekoliko pritišana, ker bi se z njo lahko zameril celo lastni ženi, kaj šele mlajšim! Po njegovi naravni ali tragični smrti (še

ne vemo) so po vsej deželi in izven nje (kjerkoli je segel s svojo pesmijo in kjerkoli je bil denar) deževale osmrtnice, solze, komemoracije . . . kot še za nobenim, še tako mogočnim kraljem nobene dežele. Elvis je mrtev, njegova pesem pa še živi — vsedotlej, dokler človek ne bi pogledal globlje v svojo dušo ter spoznal, da je Elvis zares mrtev. Vsaj ob njegovem grobu pomislimo . . .

Če bodo razmere še vedno tako rožnate, kot so bile zadnja desetletja, bomo brez dvoma kronali novega kralja.

Vsekakor pa se bomo slejkoprej povrnil nazaj k naravi — k toplim človeškim čustvom, brez komercializma in posiljevanja, brez ritmov kruha pijane družine.

Nagrada za 22-letno delo v Parlamentu

Ker se je Dr. J. Cairns odločil, da izstopi iz Parlamenta ob prihodnjem zasedanju, se postavlja vprašanje, kakšno pokojnino bo prejemal za svoje 22-letno delo.

Če bo vse po sreči, bo Dr. Cairns prejemal 18.275 dolarjev pokojnine letno. Seveda s pogojem, če bo ta isto parlamentarno zasedanje osvojilo predlog novega povišanja plač parlamentarcem — aktivnim in upokoje-nim. Če pa bo ostalo vse po starem, sme računati na 15.937 dolarjev letne plače. Ta pokojnina naj bi predstavljala 75% dohodek v primerjavi z aktivnim parlamentarcem, ki ne sedi v vladnem kabinetu.

Šanse Mr. Don Chippa

Demokratje v Avstraliji so v zaletu . . . vendar kje, kako in zakaj se ti predstavniki demokracije eksponirajo, je še vedno uganka. Nič jasnega. . . Vendar, izgleda, zalet je spontan — razočaranja nad novim tokom mlajših liberalov . . .

Doslej, Mr. Chipp, vodja novega toka, še ni pokazal na neke oprijemljive smernice svojega gibanja, čeprav je povedal, da računa na pet senatorskih mest v bodočih volitvah za pol Senata. S takim uspehom na volitvah bi naj njegova najnovejša partija držala bilanco moči med dvema rivaloma: liberalno in delavsko stranko. Najnovejša partija naj bi nekako prevzela vlogo nekdanje DLP, ki da je z manevriranjem svojih glasov v Senatu vselej uspela, da so bila njena načela upoštevana, sicer bi vladna koalicija propadla.

Volilci, ki stoje v sredini, so odločujoči faktor vseh dosedanjih volitev v Avstraliji. In ti volilci so v tem času nekako razočarani nad dvema vodilnima partijama v Avstraliji!

Čas beži . . .

Če mr. Chipp, nekronani voditelj novega toka demokratov, ne bo kaj kmalu obrazložil svoje politične platforme, bo čas zbežal tudi mimo njega.

Volitve za pol Senata se bližajo.

Dosedanja praksa je namreč pokazala, da imajo tudi sredinski volilci svoja načela: V polovičnih volitvah Senata so vselej naklonjeni razkošju, da volijo za manjše partije, medtem ko ob splošnih volitvah prezrejo svoja načela ter odvrželo svoj glas za to ali za ono veliko partijo.

Zelo draga opera

Ekonomski kritik Opozicije, Mr. Hayden, je odkril dokaj nerodno za-devo:

Žena prvega ministra, Mr. Fraserja Tamie, je s svojo 18-letno hčerko, Angelo, želela obiskati operni program v sydneyski Operi. No, tako so se odločile, da se iz Canberre v Sydney popeljejo z raskošnim letalom, rezerviranim sicer samo za najvišje osebnosti avstralske vlade. Seveda račun 2.000 dolarjev bomo plačali davkoplačevalci!

Poplave uranskih demonstracij

Dandanes ni dobro biti bogat — pa čeprav si pripravljen, da od kolača odvščeneš nekaj kosov za "Onega odspodaj".

Ljudje so že siti kolačev. Prednost dajejo zabavam.

Poleg zmešnjav in nepoučenosti, bi rekel, so te demonstracije edini vzrok demonstriranja.

Demonstriramo, ker imamo demokracijo.

V naši stari domovini nihče ni demonstriral, ko so odprli rudnik urana. Nihče se ne vpraša, kam ga izvažajo, kako so zaščiteni, da bi ne bil slovenski uran uporabljen v vojne namene. Niti Slovence, niti Hrvate ne moti skorajšnja dograditev atomske elektrane v Brežicah.

Zaprmejdun, da se več ne nagibam h demokraciji . . .

Zabave tečejo dalje . . .

Žonglerji teh zabav nabijajo na boben, češ: nismo dovolj zaščiteni, da bi naš uran ne bil uporabljen v vojne namene.

Velesile imajajo že dovolj atomskega arzenala, da nas lahko zbrisejo s sveta, ne da bi razpravljali o našem uranu.

Po radiju (slovenski oddaji) sem slišal mladega slovenskega fizika iz Melbourne, ki nam je povedal, da "mladi" mislijo originalno.

Tisk in medija nam povedo, da so protestantje skoraj vedno isti. Protestirajo za zabavo, po naročilu, mednje se pa od časa do časa prikrade kak nov — ker so ga v šoli podučili, da živi v demokratični deželi . . . da zato lahko pove svoje mnenje — zrelo ali nedozorelo!

Tako ostajam tudi sam v popolni zmešnjavi. Ne zaradi uranske zadeve. Ne vem kaj ta družba hoče. Nočemo termoelektrane v Newportu, pravkar obstoječe elektrarne štrajkajo, nočemo še tega in onega, vendar hočemo kolač — saj se tako prileže potem, ko si se pozabaval na ta ali na oni način.

Ljudje smo različnih tipov. Nagibam se h temu, da so oni "seksualni" še najpozitivnejši, so kreativni (če jim spodleti), vsekakor pa niso razdiralni. K. K.

TEŽAVE PROTESTIRAJOČIH

Sovjetski psihiater, Viktor Fainberg, je ves nemiren v londonskem hotelu.

Rad bi, da bi dobil poziv Mednarodnega Kongresa Psihiatrov, kateri zaseda v Honolulu. Fainberg smatra, da je on edina angleško govoreča priča, ki lahko na tem Kongresu spregovori.

V. Fainberg je sovjetski desident. Že avgusta 1968 je bil na Rdečem trgu v Moskvi aretiran, ker je protestiral proti sovjetski invaziji Čehoslovaške.

Potlej, ker po izpustitvi iz zapora ni prenehal s protesti proti ukrepom sovjetskih oblasti, je bil spoznan za duševnega neuravnovešenca. V bolnišnici za umobolne v SZ je bil podvržen psihični terapiji, nasilno je prejel ničkoliko zdravlil in bolečih injekcij dvomljičnega značaja.

Vse je že izgledalo, da bo V. Fainberg lahko odpotoval na Psihiatrično Konferenco v Honolulu, če bi sovjetska obveščevalna služba ne uporabila ukano ter ga z lažnimi dokumenti in pričevanji Amnesty International organizaciji prikazala kot resničnega bolnika.

Navkljub temu, da je v primeru V. Fainberga Sovjetska KGB uspela, pa je Amnesty International izglasovala na Kongresu v Honolulu resolucijo protesta proti SZ in nekim drugim deželam, ki da uporabljajo psihiatrične bolnišnice v korist svojih političnih namenov.

Večina delegatov na konferenci v Honolulu je bila prepričana, da v SZ in nekih drugih državah uporabljajo psihiatrične bolnišnice v namenu kaznovalne politike državljanov, ki se

glasno ne strinjajo s političnim sistemom.

Primer V. Fainberga še ni bil pozabljen, ko je skozi londonske vire v svet udarila nova vest: Dr. A. Papiashvili, sovjetski psihiatrist, je na Zapadu zaprosil političen azil. Kot sovjetski psihiatrist je o stvari lahko spregovoril "s prvih rok", kakor temu pravimo.

Povedal je: "Psihatrija v SZ je sprevržena v mehanizem nasilnega reguliranja človeškega družbenega obnašanja." Taisti doktor je potem nadaljeval: "Psihatrija se v SZ uporablja v kaznovalne in utiševalne namene, najčešče z bolečimi injekcijami sulfazina, kateri sproži daljše, moreče bolečine. Taisti doktor je tudi potrdil, da je sovjetska obveščevalna služba KGB tista, ki diagnozira pacienta ter mu potem predpiše terapijo."

Ubežali doktor, A. Papiashvili, je za tem še povedal: prav vodja sovjetske delegacije na konferenci v Honolulu, je zdravnik, ki je največ doprinesel, da se v SZ uporabljajo ti nečloveški postopki nasproti zdravim ljudem v psihiatričnih bolnišnicah. Torej vodja sovjetske delegacije v Honolulu, dr. A. Sneshevsky, se po direktivah svoje vlade in na svojo lastno iniciativno ukvarja z najgršim genocidom časa!

Dr. A. Papiashvili pa ni govoril zgolj na splošno: Za tisk je nanizal konkretne primere pacientov, ki da so bili k njemu pripeljani od KGB. Imenično in kronološko je nanizal vsak primer posebj . . .

Ravnati da je moral tako, kot mu je bilo naročeno od KGB, sicer bi kak drug, bolj poslušen zdravnik, prevzel zdravljenje njegovega upornega pri-mera. K.K.

PEKING — Državni sekretar ZDA, mr. V. Vance, ter namestnik pekingške vlade, tov. Teng-Hsiao-ping, sta ob poslovilni zakuski, prirejeni na čast ameriškemu visokemu gostu, nazdravila "poti normalizacije kitajsko-ameriških odnosov". V detajle se v tej zdravici nista spuščala, ker so pač bili prisotni tudi zapadni reporterji. Kakorkoli. Izgleda, da problemi, ki stoje med deželama, še niso rešeni, vendar se še vedno razščiščujejo . . .

WASHINGTON — Oddelek ameriške vlade za vojaško finančno pomoč tujim deželam je ponovno odobril 2.8 milijonski kredit Izraelu za nabavo vojaške opreme v ZDA.

CANBERRA — Znano je, da je pred nedavnim prišlo do zastrupitev z mesom v ZDA. Inkriminirano goveje meso je bilo namreč importirano iz Avstralije. Po večdnevem preverjanju s strani ameriških prehrambnih organov, so le-ti podali poročilo, da je bilo avstralsko meso iztovorjeno v predpisanem, zdravstveno zaščitnem stanju, da pa je bilo okuženo z "salmonella" bakterijo potem, ko je bilo raztovorjeno v ZDA.

NEW YORK — "Samov" sin je duše bolnik — je ugotovila ameriška sodna medicina. D. Berkowitz, star 24 let je v ZDA zagrešil huda dejanja: z revolverjem je končal življenje šestim mladim ljudem, poleg tega pa je še ranil sedem oseb. Vse to ni bilo enkratno dejanje, marveč premišljeni napadi na posamezne mlajše ljudi. Hotel se je nekako maščevati tjavendan na mlade, ker sam ni imel srečne mladosti. Berkowitz izhaja iz (sociološko vzeto) nesrečne družine, in je tako že v rani mladosti v sebi gradil kompleks manjvrednosti. Temu kompleksu je pozneje sledila duševna neuravnovešenost ter dejanja, za katera je prišel za rešeta.

MOSKVA — "Še se bomo pogajali . . .", je podal izjavo Leonid Brežnev Maršalu Jugoslavije, J. Brozu-Titu, na banketu ob priliki sprejema v Moskvi. Vodja sovjetskih komunistov pri tem ni mislil na odnose med Jugoslavijo in SZ, marveč reagiral je na najnovejše odnose med SZ in ZDA, ki, da so nekako v zagati po "Beograjski konferenci". Na tej konferenci so

Američani vstrajali na človečanskih pravicah v SZ, Sovjeti pa so se branili, da bi karkoli popustili, z iluzornimi izjavami, da pripravljajo najmodernejšo Ustavo v tem stoletju. Papir, morda zares, vse prenese!

BONN — H. Kappler, notorični vojni zločinec (ali bolje poznan pod imenom "morilec Rimljanov", ker je kot šef nacistične policije v Rimu dal ustreliti 335 Rimljanov — talcev, kot represalijo za partizanski podvig) je na svobodi nekje v Z. Nemčiji. Kot vojni zločinec je prestajal 30-letno ječo v italijanskih zaporih. Zanj leta je staknil raka, tako da je bil pred kratkim premeščen v italijansko vojno bolnišnico. Odtod na svobodo mu je pomagala, pred nekaj leti z njim poročena ženadoktorica ter alpinistka. Da je rešila tega zločincega je ga. A. Kappler uporabila plezalno vrh ter ga potem skozi vojne straže prehitopila v večjem kovčku na varno. Žena zločincega ni bila samo plezalka, marveč tudi fizično dovolj močna, da je zločincega lahko odnesla v kovčku na varno. Res je, da je sedaj zločinec zaradi boleznih tehtal mnogo manj kot nekoč; vendar . . . Nič še ni znano, ali bo zaradi tega nastal kakšen večji diplomatski zaplet med Italijo in Z. Nemčijo.

WASHINGTON — Nuklearne odpadke pokopljimo v Atlantskem morju — pravijo Američani. Ameriški znanstveniki nas pričujoče, naj bi nuklearne odpadke "zakopali" v globinah morja v globokih prepadih atlantskega oceana na Vzhodu. Tamkot nas pričujoče — lahko leže celih 250 tisoč let, ne da bi bili kakorkoli dotaknjeni.

CAPETOWN — Južnoafriški predsednik, J. Vorster, je tu podal izjavo, da je SZ v tem letu eksplodirala že svojo peto atomsko bombo. To bi naj bil nekak odgovor SZ, katera je Južnoafriško Unijo obtožila, da se le-ta pripravlja na eksplozijo svoje lastne atomske bombe.

JAKARTA — Indonezijsko deželo Sumbawa je najprej pretresel potres, kateremu pa so še sledile neurne poplave. Beležijo

kakih sto smrtnih žrtev in nekaj več ranjenih. Istočasno so bili potresni sunki skoraj prav tako katastrofalni na otoku Bali, vendar od tam še ni poročil o človeški in materialni škodi.

CANBERRA — Med Federalno in Zapadno Avstralsko vlado je bil sklenjen sporazum, po katerem se prične uresničevati načrt za gradnjo enega izmed največjih gospodarskih projektov v zgodovini Avstralije — 2.5 milijonski (dolarjev) načrt za črpanje naravnega plina iz zemlje. Ta projekt naj bi nekako rešil problem Avstralije v bodočih desetletjih, ko bomo mi in ves Svet prizadeti zaradi pomanjkanja tekočih energetskih goriv.

Obenem smo na isti strani dnevnega časopisja zapazili vest, da je mednarodno energetsko podjetje ESSO plačalo avstralski davkarji 24 milijonov dolarjev za pokritje davčne obveze vladi za eno četrletje samo iz enega premogovnega bazena v Hail Creek v Queenslandu.

WASHINGTON — V ameriški Beli hiši je J. Carter, prezident ZDA, v svojem govoru izjavil, da se zavzema, da bi vsi ameriški merodajni krogi ustavili vsakršno pomoč vse msilam, ki se tako ali drugače bore v državljanski vojni v Severni Irski. Tej izjavi ameriškega prezidenta so sledile različne razlage: Prezident je vrgel vso svojo težo, da se krvoprelitje na otoku konča . . . Carter ima plan, kako bi rešil vprašanje severnega dela otoka . . . Carter se zavzema za investicije na otoku, ki bi naj nekako uravnale ekonomsko razmerje med katiličani-Irci ter koloni protestanti-Britanskega porekla. Takih razlag je bilo seveda več . . . vendar ameriška Bela Hiša je vse te vesti nekaj dni za tem demantirala, češ, da vse to ostaja le pri prezidentovi želji, da bi krvoprelitje prenehalo.

NICA — Monaška princesa Caroline, stara 20 let, se je odločila, da bo stopila v zakon. V bližnji preteklosti je bila često predmet ugibanj, "če bo kaj" z britanskim prestolonaslednikom Charlesom.

Namreč princ Rainer in princeza Grace sta pravkar napovedala, da njuna hčerka Caroline namerava stopiti v zakon z 37-

letnim Francozom P. Junot, ki pa ni plave krvi. P. Junot je finančni mogotec, ki se ukvarja z zavarovalnicami.

NEW YORK — Pedro Gil, star 41 let, je bil pred nedavnim aretiran od ameriške federalne policije, ker da je kot kubanski imigrant-diverzant pripravljaval diverzantski desant na Kubo. Ameriška federalna policija je v tej akciji namreč zajela več orožja ter municije, poleg dokumentov, ki da bodo zelo obremenilni tudi za pristaše diverzantske skupine takozvane Brigade 2506, katera se je že enkrat proslavila v takozvani akciji "Bay of Pigs".

BUDAPEST — Ameriški evangelist Billy Graham se trenutno mudi v vzhodni Evropi. Naslednji njegov pristanek naj bi bil v Romuniji, zatem pa v SZ. Mar se je led zares že odvajal, ali gre zgolj za reševanje takozvane "detente" — peska v oči.

SOVJETSKA
OBVEŠČEVALNA
AKTIVNOST V ZDA

Ameriški senator D. P. Moynihan je v ameriškemu Senatu predstavil detajlirani predlog, kaj in kako je ravnati, da se prepreči zelo aktivno obveščevalno mrežo SZ v Ameriki. Med drugim, Senator predlaga, naj bi imel Ameriški Prezident pooblastilo, da izžene iz dežele vsakogar, osumljenega subverzije proti ZDA, pa čeprav se skriva za plaščem diplomatske imunitete.

V obrambi svojega predloga taisti Senator navaja, da Sovjeti (zaradi ispolnjene špijonske tehnologije) sledijo in kontrolirajo vso aktivnost nad milijon tako ali drugače pomembnih Američanov. "Ameriški državljani", nadaljuje Senator, "ni v stanju spregovoriti ne telefonično, ne drugače, ne da bi bil prisluškovan od sovjetskih agentov, če so se le-ti posvetili njegovemu primeru". Ob isti priliki je Senator omenil ter dokazal, "da celo Minister za Agrikulturo ZDA ni izjema, ko se gre za prisluškovanja sovjetskih agentov.

POT DO SAMOSTOJNOSTI

Tako je bila Avstrija jetnik v železnih kleščah pruskih generalov in italijanskih zahtev. Vedela je: Če sklene mir in stopi na Antantino stran, bo izgubila prav to, kakor če ostane do konca z Nemci: obrnila bi proti sebi prusko vojsko, ki komandira njeno lastno in bi bila zato brez moči; zamenjala bi samo sovražnika: namesto z Nemci proti Antanti, bi se morala boriti z Antanto proti Nemcem v toliko slabšem položaju, ker bi postalo operacijsko vojno področje — Notranja Avstrija in Češka . . . Antanta ni popustila od Londonskega pakta in Avstrija se ni mogla, tudi če bi hotela, ločiti od Nemčije, od katere je bila popolnoma vojaško odvisna. Z vsakim poskusom ločitve bi tvegala — notranjo meščansko vojno . . .

Nemški militarizem, madžarsko vztrajanje na dualizmu in Londonski pakt so bili trije vzroki, da ni prišlo do separatnega miru v letu 1917 ko je bil po besedah Czernina še mogoč. Ko pa je jeseni nastopil namesto Brianda Clemenceau, "tiger", so Amerikanci napovedali vojno, je bil sprejemljiv mir še manj mogoč: morala bi Avstroogrška plačati Londonski pakt v celoti . . . "umoglicher Preis" (Czernin) in bi ji mir ne pomagal nič več . . .

Tak je bil položaj koncem leta 1917, ki pa je Nemcem zbujal največji optimizem k zmagi: Italijanska fronta je bila pri Kobaridu razbita, ruska je razpadala z nastopom boljševikov,

treba je bilo samo še skleniti mir in vojsko prepeljati na Zahod preden pridejo tja ameriške čete . . . Optimistične perspektive, ki so jih Nemci uspeli sugerirati tudi avstrijski politiki.

5. LETO 1918:
NEMŠKI MIROVNI DIKTAT
V BRESTU LITOVSKEM.
WILSONOV APOSTOLAT
MIRU

Takoj ko so prišli boljševiki na oblast (26. okt. oz. nov. 1917), so začeli izpolnjevati svoj program: "Mir! — Kruh! — Zemlja!" Razbili so carsko vojsko: "Ne bomo se borili za francoske, angleške in ameriške imperialiste!" Poslali so vojake domov, naj si "vzamejo zemlje od veleposestnikov". Vojska se je razbežala. Boljševiki pa so takoj pozvali "vse bojujoče se narode" — Antanto in Osrednje sile — "naj sklenejo čimprej mir brez prisvajanj in brez prisvajanj, na temelju pravičnosti in samoodločbe narodov".

Antanta se je odločila nadaljevati vojno s Centralnimi silami. Te pa so imele interes, priti do miru vsaj na eni — vzhodni fronti, da bi mogli nadaljevati boj na zahodni proti Franciji, Angliji in Ameriki. Pristale so na pogajanja, ki so se začela 2. novembra 1917. Toda do miru je prišlo šele 3. marca 1918. Po dnevniku avstr. mizun. Czernina se dasta takoj ugotoviti dve tendenci: Nemci so smatrali Lenino oblast za kratkotrajno in zato so

delali hitro, da bi — pospešili mir; boljševiki pa so bili prepričani, da dela čas zanje, ter da bo že med pogajanja nastala revolucija v Nemčiji in Avstriji in z njo — svetovna prekucija. Zato so pogajanja zavlekali. Vodja ruske delegacije Joffee je "naivno" rekel avstrijskemu zun. ministru: "Jaz še vedno upam, da se nam bo posrečilo tudi pri vas razviti revolucija."

Kot opisuje Czernin je v Rusiji "tedaj divjal že pravi pokolj buržujcev, zverinsko pobijanje vsega, kar ni proletariat; buržujji pa so tako strahopetni, da se dajo klati kod jagnjeta." Czernin je čutil, "da pomeni boljševizem svetovno nevarnost. Če se nam bo (Nemcem) posrečilo skleniti sprejemljiv mir in bi imeli moč, da v tujih deželah prisilimo razmere v zakonitost, bi bilo najbolje, ne razpravljati s temi ljudmi, temveč udariti na Petersburg in napraviti red."

Gotovo, da so boljševiki v načelu odobrvali samoodločbo, toda samo narodi naj pridejo prej pod oblast Kom. Partije. Pustili so jo Fincem, pa takoj ustanovili svoje sovjete v Finski. Ti so vstali proti vladi, ki je nastala iz "samoodločbe". Priznali so jo Ukrajincem in Ukrajinci so pri pogajanjih nastopali kot suvereni (Kijevska Rada) toda takoj so ustanovili Ukrajinski sovjet delavcev, kmetov in vojakov, ki so se pridružili ruski delegaciji. Trockij je zahteval za te odposlanke, ki predstavljajo samo del njegove ruske delegacije, pravice ukrajinskih zastopnikov . . . Tako se je "samoodločba" pokazala takoj v začetku kot agitacijska fraza za začetni u-

por, toda s pomočjo boljševiške stranke, sredstvo za priključitev k proletarski državi . . .

Boljševiki so zavlačevali mir v upu, da bo prej nastala revolucija v Nemčiji, toda nemški cesar je odkril v Berlinu zaroto, naj ga po ukazu boljševikov ubijejo ter je dal kratko povedlje: (336) "Naj Nemci vzhodne dežele zasedejo brez volitev in naj končajo pogajanja!"

Nemška vojska je dala boljševikom zadnji rok — do 28. februarja 1918 medtem pa so začeli zasedati ruske kraje in napredovati proti Petrogradu. I. Steinberg, komisar tedanje rdeče vlade, opisuje v svojem delu "Ko sem bil ljudski komisar" (Madrid 1930) vse prepire v vladi za ta mir, in po kolikih naporih je Lenin dosegel svoj cilj: podpis miru, pa naj bo kakršnikoli, ker po demobilizaciji vojske se ni mogoče boriti. Mir pa je nujno potreben, da se reši sovjetska oblast. Ta je bila resnično na vagi: Nemška vojska je bila 8 ur pred Petersburgom . . . General Hoffman se je nekoč izjavil, da mu je žal, da ni šel naprej v Petersburg, kamor bi lahko prišel brez najmanjšega odpora. Lenin sam je govoril pri sejah vlade — po Steinbergu — da bo oblasti boljševikov v par tednih konec . . . Zato se je odločil: rešiti boljševiški režim in sprejeti sramotni nemški mir, po katerem je Rusija izgubila vse Baltske države, Poljsko, Ukrajino, Belo Rusijo in druge.

(Dr. T. DEBELJAK — "Svobodna Slovenija")

Strahovito nevarne zveri so divji pusk. A našim lovcem koražje ne manjka; kar poglejte fotografijo, saj se jim korajža bere kar v očeh pa tudi steklenica na avtomobilu ni kar za hec.

Prav preko "meje" so se podali junaški lovci S.D.M., ter privekli domov (seveda z majhno zamudo) dva divja pujska. (Bi jih še več, pa jim je zmanjkalo municije! — Vprašanje je le katere municije — svinčene ali tekoče?)

RIVERINA HOČE SPREGOVORITI

Na riverinskem področju, ali bolje v mestecu Griffith, je sedež sodnih raziskav takozvane Royal Commission, da se razčisti krivda ljudi, ki so protizakonito gojili mamilno marjuano na tem področju. Royal Commission se obenem ukvarja tudi z inkriminiranim dejanjem izginotja človeka, ki je najglasneje vodil kampanjo proti mamilnim nasadam v področju Riverine.

Nepričakovano so v tem primeru ljudje voljni v sodelovanju z Royal Commission,

voljni so spregovoriti o vsem, kar vedo. Ker je število prič in pričevanj več kot so pričakovali, bo ta komisija tamkaj cel teden več, kot je bilo predvideno. Zbranim podatkom na tem zasedanju, bo po nekaj mesecih preverjanja, sledila kobna ugotovitev te komisije ter eventualno sodno preganjanje oseb, ki so bile vmešane v to nemoralno gojenje mamil ter njih razpečevanje naprej na tihotapsko tržišče.

Folklorna skupina pod vodstvom gospe Košorok je vse navzočne na proslavi SDS v Horsley Parku navdušila!

ELLICOT PODAL ODSTAVKO

Mr. Ellicott (Federal Attorney General), notranji minister federalne vlade, je prve dni septembra podal odstavko, ker je smatral, da se vladni kabinet ni obnašal pravilno, v zadevi privatne tožbe sidneyskega odvetnika, kateri je tožil gg. Whitlama, J. Connora ter J. Cairnsa zaradi takozvane "Loan affair" — namena, da bi najeli protizakonito "petrol-dolarsko posojilo".

Znano je, da bi sydneyški odvetnik v svoji tožbi pred sodiščem uspel, da pa je federalni ministerski kabinet navkljub temu, proti volji mr. Ellicotta, stvar nekako "zatušal" — še več, denarne stroške je prevzel na svoja ramena, na račun nas davkoplacevalcev.

Z odstopitvijo mr. Ellicotta se je pokazalo, da je mož, "mož principa".

Takoj po odstopitvi notranjega ministra, je Fraserjev kabinet imenoval novega Attorney General-a, liberala iz Z. Avstralije mr. P. Duracka.

FORD JE VEDEL . . .

Bivši prezident ZDA, Gerald Ford, je bil poučen o tem, kdo je ubil bivšega prezidenta ZDA, Kennedy-a, ter kdo je stal za tem atentatom. To trditev je znova potrdil holandski novinar W. Oltmans. Tisti holandski novinar se zopet navdušuje, da bi vso stvar skrajna obrazložil novemu prezidentu ZDA, J. Carterju.

Po izvajanju mr. Oltmana je bil L. Harvey Oswald nič drugega kot grešen kozel, zato da je bil tudi ubit, predčasno, predno se je pred javnostjo lahko branil. Oltman pravi, da ni začuden, če Warren Commission ni osvetlila v pravi luči dogodkov z zvezi z atentatom na Kennedyja, ker so v tej komisiji sedeli ljudje, v katere odtlej dvomim. Med drugimi je v tej komisiji sedel tudi G. Ford, bivši prezident ZDA.

Kot sem že pred časom zapisal: "Afera Kennedy" je v Ameriki "tabu" — Prikimaj ugotovitvi Warren Commission, sicer . . .

Mr. Oltmans, dvomim, da boš v današnjem svetu prišel daleč s poštenjem!

Vsaki petdeseti šofer vozi vinjen

Znano je, da smo v Viktoriji završili enoletni poiskus preizkušanj voznikov zaradi morebitnega prekoračenja alkohola v krvi, medtem ko šofirajo. Rezultat vseh teh "testiranj na slepo" za morebitno pre-

koračitev .05 ni nič kaj vzpodbuden. Vsaki 50 šofer je vozil v vinjenem stanju.

Kot posledica iskušenj v prvem letu opravljenih "testov na slepo" je vlada Viktorije izdala dekret, da se take "teste" nadaljša še za dobo enega leta.

Nevi in Boris Muha sta v duetu zaigrala očkom nekaj poskočnih pesmi

Darko Borec s sinkom Tomažem je kot "ta zaresni" očka odgovarjal na radovedna sinkova vprašanja!